

अनुसूची-१

(दफा २. को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)
घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सेवा शुल्क र दस्तुर

(क) रजिष्ट्रेशन दस्तुर:

क्र.सं.	लिखतको प्रकार	रजिष्ट्रेशन दस्तुरको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अंकमा		
		उपमहानगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	नगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	गाउँपालिका क्षेत्रको दस्तुर
(१)	राजीनामा, सट्टापट्टा, दर्ताफारी, सगोलनामा र छोडपत्रको लिखत (थैली अङ्कमा)			
(क)	राजीनामा, सट्टापट्टा र सगोलनामा लिखत	५.००%	४.५०%	२.५०%
(ख)	सामूहिक आवास योजना अन्तर्गत निर्मित भवन आवास इकाइ (फ्ल्याट) को लिखत	२.५०%	२.००%	१.५०%
(ग)	सामूहिक आवास योजना अन्तर्गत निर्मित भवन सहितको जग्गाको लिखत	४.००%	३.००%	१.५०%
(घ)	छोडपत्र र दर्ताफारी लिखत			
	(अ) तीनपुस्ता भित्र	हालैदेखिको बकसपत्र सरह		
	(आ) तीनपुस्ता बाहिर	राजीनामा सरह		
(२)	हालै देखिको बकसपत्रको लिखतको थैली अङ्कमा:			
	(क) रु.१ लाखसम्म	१.००%	१.००%	०.५०%
	(ख) रु.१ लाखभन्दा माथि	२.२५%	२.२५%	१.२५%

स्पष्टीकरण:

सरकारी विश्वविद्यालय, सरकारी क्याम्पस तथा कलेज, सामुदायिक विद्यालय, सामुदायिक अस्पताल, नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह, स्थानीय तहका कार्यालय, प्रदेश सरकार तथा नेपाल सरकारको नाममा प्राप्त हुने दानपत्रको लिखतमा कुनै दस्तुर वा शुल्क लाग्ने छैन।

क्र.सं.	लिखतको प्रकार	रजिष्ट्रेशन दस्तुरको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अंकमा		
		उपमहानगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	नगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	गाउँपालिका क्षेत्रको दस्तुर
(३)	अंशवण्डा तथा अंश भरपाईको लिखतको थैली अङ्कमा:			
(क)	रु.३० लाखसम्म	०.२०%		
(ख)	रु.३० लाख भन्दा बढी रु.२ करोडसम्म	०.३०%		
(ग)	रु.२ करोड भन्दा बढी रु.१० करोडसम्म	०.५०%		
(घ)	रु.१० करोड भन्दा माथि	०.६०%		
(४)	मानो छुट्टिएको र मानो जोडिएको प्रति लिखत			
(क)	मानो छुट्टिएको	रु.११,०००।-	रु.१०,०००।-	रु.५,०००।-
(ख)	मानो जोडिएको	रु.११,०००।-	रु.१०,०००।-	रु.५,०००।-
(५)	शेषपछिको बकसपत्र / अष्टलोहको लिखत पारित तथा संशोधन, बदर वा रद्द प्रति लिखत:			
(क)	शेषपछिको वकसपत्र/अष्टलोहको लिखत			
	(अ) तीन पुस्ताभित्र	रु.८,०००।-	रु.७,०००।-	रु.५,०००।-
	(आ) तीन पुस्ताबाहिर	रु.१२,०००।-	रु.१०,०००।-	रु.५,०००।-
(ख)	संशोधन, बदर वा रद्द गर्दाको लिखत			
	(अ) संशोधन	रु.१,५००।-	रु.१,०००।-	रु.५००।-
	(आ) बदर वा रद्द	रु.२,०००।-	रु.१,५००।-	१,०००।-
(६)	व्यक्ति व्यक्तिबीच भएको दृष्टिवन्धकी, भोगवन्धकी र लखवन्धकीको लिखतको थैली अंकमा	१.५०%	१.५०%	१.२५%
(७)	अन्य जुनसुकै प्रकारको लिखत:			
	(क) रकम खुलेकोमा थैली अङ्कमा	३.००%	२.००%	१.००%
	(ख) रकम नखुलेकोमा (प्रति लिखत)	रु.७,०००।-	रु.५,०००।-	रु.३,०००।-

क्र.सं.	लिखतको प्रकार	रजिष्ट्रेशन दस्तुरको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अंकमा		
		उपमहानगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	नगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	गाउँपालिका क्षेत्रको दस्तुर
(८)	अधिकारनामा, मञ्जुरीनामा र अख्तियारनामाको प्रति लिखत	२,०००।-	२,०००।-	२,०००।-
(९)	कपाली तमसुक र करारनामाको लिखत: दाखिल खारेज नहुने कपाली तमसुक र करारनामाको लिखतको थैली अङ्कमा	१.००%	१.००%	१.००%
(१०)	गुठी दर्ता तथा नवीकरण प्रति मिसिल			
	(क) गुठी दर्ता	१,०००।-		
	(ख) गुठी नवीकरण	५००।-		
(११)	घर बहाल लिखतको थैली अङ्कमा	५.००%	४.००%	३.००%
स्पष्टीकरण: घर बहाल लिनेदिने बीचमा हुने लिखत पारित गर्दा पहिलो महिनाको घर बहाल रकमलाई थैली अङ्क मानिनेछ।				
(१२)	अचल सम्पत्ति फलोपभोग (युजफ्रक्टि) प्रति लिखत	रु.१,०००।-	रु.७००।-	रु.५००।-

(१३)	बेजिल्ला पारित बेइलाका/सम्बन्धी व्यवस्था		
	लिखत प्रकार	दस्तुर वा शुल्क	बेजिल्ले /बेइलाकाको लिखत पारित वापतको थप शुल्क
(क)	अंशवण्डा तथा अंशभरपाई बाहेकका सबै प्रकारका लिखत	जग्गा भएको प्रदेश सरकारले तोकेको दरमा शुल्क वा दस्तुर असुल गरी दाखिल खारेज गर्ने क्षेत्राधिकार	प्रदेशिभित्र वा प्रदेशबाहिरका जिल्लाको लिखत पारित गर्दा यस आर्थिक ऐन बमोजिम असुल भएको रजिष्ट्रेशन शुल्क वा सेवा शुल्क वा रोक्का दस्तुरको दस प्रतिशतले हुन

(१३)	बेजिल्ला पारित बेइलाका/सम्बन्धी व्यवस्था		
	लिखत प्रकार	दस्तुर वा शुल्क	बेजिल्ले /बेइलाकाको लिखत पारित वापतको थप शुल्क
		भएको भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयको खातामा शुल्क वा दस्तुर जम्मा गरिको सक्कलै बैंक भौचर संलग्न हुनुपर्ने।	आउने थप रकम लिखत पारित गर्ने कार्यालयको खातामा जम्मा गरेको सक्कलै बैंक भौचर समेत संलग्न गर्नु पर्नेछ।
(ख)	अंशवण्डा तथा अंश भरपाई लिखत।	गरिको सक्कलै बैंक भौचर संलग्न हुनुपर्ने।	नलाग्ने

स्पष्टीकरण:

- (अ) अंशवण्डा तथा अंश भरपाई लिखत घरजग्गा भएकोमध्ये जुनसुकै कुनै एक भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयबाट मात्र पारित गर्नुपर्नेछ।
- (आ) घर/जग्गा रहेको सम्बन्धित प्रदेश सरकारको आर्थिक ऐनमा बेजिल्ला वा बेइलाका लिखत पारित गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था भएको रहेछ भने मात्र सो क्षेत्रको घर जग्गाको लिखत यस बमोजिम पारित गर्नुपर्नेछ।
- (इ) घर/जग्गा रहेको सम्बन्धित प्रदेश सरकारको आर्थिक ऐनमा बेजिल्ला वा बेइलाका लिखत पारित गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था भएको रहेनछ भने पनि बेजिल्ला वा बेइलाकाको अंशवण्डा तथा अंश भरपाई लिखत पारित गर्नु पर्नेछ।

(ख) सेवा शुल्क

क्र.सं.	विवरण	सेवा शुल्कको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अङ्कमा (रुपैयाँमा)		
		उपमहानगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	नगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	गाउँपालिका क्षेत्रको दस्तुर
(१)	लिखत रजिष्ट्रेशनको लागि डोर माग गर्ने निवेदनमा:			
(क)	तराई क्षेत्रमा	२०,०००।-	१५,०००।-	१०,०००।-
(ख)	अन्य क्षेत्रमा	१५,०००।-	१०,०००।-	६,०००।-

स्पष्टीकरण:

- (क) एकै व्यक्तिले एकै पटक एउटै डोरबाट एकभन्दा बढी लिखत रजिष्ट्रेशनका लागि माग भएमा जति थप लिखत पारित हुने हो प्रत्येक लिखतमा अलग अलग डोर दस्तुर लाग्नेछ।

क्र.सं.	विवरण	सेवा शुल्कको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अङ्कमा (रुपैयाँमा)		
		उपमहानगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	नगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	गाउँपालिका क्षेत्रको दस्तुर
(ख)	कारागारमा रहेका थुनुवा वा कैदीबन्दीले डोर माग गरेमा भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयले यस अनुसूचीको विविध खण्डको बुँदा नम्बर २७ बमोजिमको कार्यविधि अपनाउनु पर्नेछ।			
(ग)	भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयले लिखत रजिष्ट्रेशनको लागि आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्र वा बाहिर निवेदकले माग गरेको स्थानमा डोर खटाउनु पर्नेछ।			
(२)	वित्तीय धितो			
	नेपाल राष्ट्र बैंकबाट वित्तीय कारोवार गर्न स्वीकृति प्राप्त बैंक, वित्तीय तथा सहकारी संस्थाबाट दिने कर्जाको बन्धकी लिखतको थैली अङ्कमा:			
(क)	रु.१ लाखसम्मको लिखत	रु.१,०००।-	रु.१,०००।-	रु.१,०००।-
(ख)	रु.१ लाख भन्दा बढी रु.५ लाख सम्मको लिखत	रु.१,५००।-	रु.१,५००।-	रु.१,५००।-
(ग)	रु.५ लाख भन्दा बढी रु.१० लाख सम्मको लिखत	रु.२,५००।-	रु.२,५००।-	रु.२,५००।-
(घ)	रु.१० लाख भन्दा बढी रु.२० लाखसम्मको लिखत	रु.३,०००।-	रु.३,०००।-	रु.३,०००।-
(ङ)	रु.२० लाख भन्दा बढी रु.३५ लाखसम्मको लिखत	रु.५,०००।-	रु.४,५००।-	रु.४,०००।-
(च)	रु.३५ लाख भन्दा बढी रु.५० लाखसम्मको लिखत	रु.१०,०००।-	रु.५,०००।-	रु.५,०००।-
(छ)	रु.५० लाख भन्दा बढी रु.१ करोडसम्मको लिखत	रु.२५,०००।-	रु.२२,०००।-	रु.२०,०००।-

क्र.सं.	विवरण	सेवा शुल्कको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अङ्कमा (रुपैयाँमा)		
		उपमहानगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	नगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	गाउँपालिका क्षेत्रको दस्तुर
(ज)	रु.१ करोड भन्दा बढी रु.२ करोडसम्मको लिखत	रु.३३,०००।-	रु.३०,०००।-	रु.२८,०००।-
(झ)	रु.२ करोड भन्दा बढी रु.५ करोडसम्मको लिखत	रु.५०,०००।-	रु.४५,०००।-	रु.३५,०००।-
(ञ)	रु. ५ करोड भन्दा बढी रु. २० करोडसम्मको लिखत	रु.१,००,०००।-	रु.९०,०००।-	रु.८०,०००।-
(ट)	रु. २० करोड भन्दा बढी रु. ५० करोडसम्मको लिखत	रु.२,००,०००।-	रु.१,५०,०००।-	रु.१,२५,०००।-
(ठ)	रु. ५० करोड भन्दा बढी जतिसुकै ऋण रकमको लिखत	रु.५,००,०००।-	रु.३,००,०००।-	रु.२,००,०००।-
(३)	सरकारी जग्गा लिजमा उपलब्ध गराउँदा लाग्ने लिज रकम	सरकारी जग्गा दर्ता, उपयोग तथा लिजमा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यनीति, २०७९ बमोजिम लिज रकम लाग्नेछ।		
(४)	जग्गाधनी दर्ता प्रमाणपुर्जा र स्रेष्ठाको प्रतिलिपि (प्रति पुर्जा वा प्रति स्रेष्ठा)			
(क)	तराई क्षेत्र	रु.१,०००। -	रु.७००।-	रु.५००।-
(ख)	अन्य क्षेत्र	रु.७००।-	रु.५००।-	रु.२००।-
(ग)	जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको पुरानो प्रति खिची नयाँ पुर्जा जारी गर्दा	नलाग्ने		

नोटः

पारित लिखत वा निर्णय मिसिल संलग्न कागजातको प्रयोजन खोली सरोकारवालाले निवेदन गरेमा मुलुकी देवानी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ४६ को उपदफा (३) बमोजिम प्रतिपृष्ठमा दशरुपैयाँको हुलाक टिकट टाँस गर्न लगाई प्रतिलिपि प्रमाणित गरी

क्र.सं.	विवरण	सेवा शुल्कको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अङ्कमा (रुपैयाँमा)		
		उपमहानगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	नगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	गाउँपालिका क्षेत्रको दस्तुर
दिनु पर्नेछ। तर कुनै सरकारी निकायले प्रमाणका लागि स्नेष्टा वा पारित लिखत वा निर्णय मिसिल संलग्न कागजातको प्रमाणित प्रतिलिपी माग गर्दा प्रतिलिपी शुल्क लाग्दैन।				
(५)	दाखिल खारेज शुल्क			
(क)	अदालत वा अन्य न्यायिक निकायबाट करार लिखत अनुसार ठहर्याएको फैसला वा मिलापत्र अनुसारको दाखिला खारेज गर्दा थैली अङ्कमा	५.००%	४.५०%	२.००%
नोट: यो बमोजिम दाखिल खारेज गर्दा भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयले साविकमा करारनामाको लिखत पारित गरेको र सो उपरमा अदालत वा अन्य न्यायिक निकायबाट फैसला वा मिलापत्र भएको हुनुपर्दछ।				
(ख)	अदालत वा अन्य न्यायिक निकायबाट भएको फैसला वा मिलापत्र बमोजिम (अंश र अपुताली बाहेक) को दाखिल खारेज गर्दा थैली अङ्कमा	२.७५%	२.२५%	१.००%
(ग)	अदालत वा अन्य न्यायिक निकायबाट अंश वा अपुताली सम्बन्धमा भएको फैसला वा मिलापत्र बमोजिम हुने दाखिल खारेज गर्दा थैली अङ्कमा	अंशको हकमा अंशबण्डा सरह र अपुतालीको हकमा नामसारी सरह शुल्क लाग्नेछ।		
(घ)	बैङ्क तथा वित्तीय संस्था वा सहकारी संस्थाबाट कर्जा	३.५०%	३.००%	२.५०%

क्र.सं.	विवरण	सेवा शुल्कको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अङ्कमा (रुपैयाँमा)		
		उपमहानगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	नगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	गाउँपालिका क्षेत्रको दस्तुर
	प्रवाह गर्दा लिएको धितो लिलाम गर्दा व्यक्तिले सकार गरी बैंक तथा वित्तीय संस्थाको पत्रानुसार व्यक्तिको नाममा दाखिल खारेज गर्दाको थैली अङ्कमा			
(ड)	बैंक तथा वित्तीय संस्था वा सहकारी संस्थाबाट कर्जा प्रवाह गर्दा लिएको धितो लिलाम गर्दा व्यक्तिले सकार नगरी धितोजमानी कर्ताको नामबाट बैंक तथा वित्तीय संस्था वा सहकारी संस्थाले आफ्नो नाममा दाखिल खारेज गर्दा प्रति मिसिल	रु.१०,०००।-	रु.८,०००।-	रु.५,०००।-
(च)	बैंक तथा वित्तीय संस्था वा सहकारी संस्थाले कर्जा प्रवाह गर्दा लिएको धितो लिलाममा बैंक वा संस्था आफैले सकार गरेपछि सम्बन्धित धितोजमानी कर्तालाई नै फिर्ता गर्दा पारित गर्ने राजीनामा लिखतको थैली अङ्कमा	२.००%	२.००%	१.००%
(छ)	भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयबाट जग्गाधनी र मोही बीच जग्गा बाँडफाँट	नलाग्ने		

क्र.सं.	विवरण	सेवा शुल्कको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अङ्कमा (रुपैयाँमा)		
		उपमहानगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	नगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	गाउँपालिका क्षेत्रको दस्तुर
	भई दाखिल खारेज हुन आउँदा प्रति मिसिल			
(ज)	अदालत वा न्यायिक निकायको फैसला बमोजिम लिलाम बढाबढ गरी दाखिल खारेज गर्दा प्रति मिसिल	रु.३,०००।-	रु.१,०००।-	रु.५००।-
(झ)	शेषपछिको बकसपत्रको दाखिल खारेज गर्दा थैली अङ्कमा			
	(अ) तीनपुस्ताभित्र	सबै क्षेत्रका लागि हालैदेखिको बकसपत्र सरह		
	(आ) तीनपुस्ताबाहिर	राजीनामा सरह		
(ङ)	नामसारी प्रति मिसिल			
	(क) तीन पुस्ता भित्र	रु.१,२००।-	रु.१,०००।-	रु.५००।-
	(ख) तीन पुस्ताभन्दा बाहिर	रु.५,०००।-	रु.४,०००।-	रु.२,५००।-
(ञ)	हाल साविक			
	(क)पुनः नापजाँच पछिको हालसाविक तथा अध्यावधिक गर्दा प्रति मिसिल	रु.५००।-	रु.३००।-	रु.२००।-
	(ख) दर्ता बाँकी जग्गाको ब्यक्तिका नाममा दर्ता स्नेप्ता कायम गर्दा	नलाग्ने		
(ट)	स्नेप्ता र पुर्जामा घर कायम तथा पाताल गर्दा प्रति मिसिल:			
	(क) घर कायम	रु.३,०००।-	रु.२,५००।-	रु.१,०००।-
	(ख) घर पाताल	रु.५००।-	रु.३००।-	रु.२००।-
(ड)	संशोधन दस्तुर			
	मालपोत ऐन, २०३४ को दफा ७(३) अनुसारको विवरणमा	रु.१,५००।-	रु.१,०००।-	रु.५००।-

क्र.सं.	विवरण	सेवा शुल्कको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अङ्कमा (रुपैयाँमा)		
		उपमहानगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	नगरपालिका क्षेत्रको दस्तुर	गाउँपालिका क्षेत्रको दस्तुर
	संशोधन गर्नु पर्दा प्रति मिसिल			
(१०)	रोक्का दस्तुर			
)	(क) यस अनुसूचीको खण्ड ख. सेवा शुल्क को सि.नं. २ बमोजिम बन्धकी लिखत रजिष्ट्रेशन भएकोमा सोही बमोजिम सेवा शुल्क लाग्नेछ तर यस बमोजिमको रोक्का दस्तुर भने लाग्दैन।			
	(ख) यस अनुसूचीको खण्ड ख.को सि.नं.२ बमोजिम बन्धकी लिखत रजिष्ट्रेशन भएकोमा बाहेक रोक्का राख्ने निकायको पत्रमा उल्लेख भएको ऋण अङ्कमा			
	(अ) रु.१ लाखसम्मको ऋण अङ्कमा	रु.४००१-	रु.३००१-	रु.२००१-
	(आ) रु.१ लाख भन्दा बढी रु. ५ लाखसम्म	रु.७००१-	रु.५००१-	रु.३००१-
	(इ) रु. ५ लाख भन्दा बढी रु. १० लाखसम्म	रु.१,०००१-	रु.७००१-	रु.५००१-
	(ई) रु. दश लाख देखि माथि	यस अनुसूचीको खण्ड ख.सेवा शुल्क को सि.नं.२ बमोजिम बन्धकी लिखत पारित गर्नुपर्नेछ र सोही बमोजिम सेवा शुल्क लाग्नेछ।		
	नोट: कुनै सरकारी निकायले रोक्का प्रयोजन उल्लेख गरी वा नगरी कुनै ब्यक्ति वा निकायको नाममा रहेको घरजग्गा रोक्का राख्न लेखी पठाएमा यस अनुसूची बमोजिम कुनै शुल्क वा दस्तुर लाग्ने छैन।			

(ग) विविध:

१.	यस अनुसूची बमोजिम हुने कामका लागि “तीन पुस्ता” भन्नाले बाजे, बज्यै, आमा, बाबु, पति, पत्नी, दाजु, भाउजू,भाइ,भाइबुहारी, दिदी, बहिनी, छोरा, छोरा-बुहारी, छोरी, छोरी-ज्वाई, सासु,ससुरा, जेठाजु, जेठानी, देवर, देउरानी, भतिजा, भतिजी, नाति, नातिनी, नातिनी ज्वाई, नातिनीबुहारी,काका,काकी, मामा,माइजू, भान्जा,भान्जी, ठूलोबुवा, ठूलीआमा (बाबुतर्फका),आमाजू, नन्द, सौता-सौता, एकै दाजु भाइ दिदी-भाइको छोरा, बुहारी, छोरी, ज्वाई, फुपू, फूपा, भदा, भदै, भदाबुहारी, भदैनी ज्वाईबीच हुने कारोबारलाई जनाउँदछ र सो शब्दले धर्मसन्तानलाई आफ्नै सन्तानसरह लिई यसमा उल्लिखित सबै नातासम्बन्ध समेतलाई बुझाउँदछ।
२.	जलविद्युत, उद्योग, चिया खेती, कफी खेती, कपास खेती, पुष्प व्यवसाय, तरकारी खेती, पशुपंक्षी पालन, अलैची खेती, जडिबुटी खेती एवं फलफूल उद्योगको नाममा खरीद हुने जग्गाको लिखत पारित गर्दा सोमा लाग्ने रजिष्ट्रेशन शुल्कमा पचहत्तर प्रतिशत छुट हुनेछ। छुट लिनका खरिद हुन लागेको जग्गा रहेको स्थानीय तहको कार्यपालिकाको बैठकले छुट दिने सम्बन्धमा गरेको निर्णयको प्रमाणित प्रतिलिपी र सोही विषयमा भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयको नाममा लेखिएको सिफारिस पत्रसमेत पेश गर्नुपर्नेछ। तर छुट सुविधा लिई प्राप्त गरेको त्यस्तो जग्गा साविकमा छुट दिन सिफारिस गर्ने निकायबाट उद्देश्य विपरीत प्रयोग भएको छ भनी किटानी सिफारिस गरेमा भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयले उक्त जग्गा रोक्का राखी साविकमा छुट दिएको रजिष्ट्रेशन शुल्क वा दस्तुर तथा सोही बराबरको जरिवानासमेत असुल उपर गरेपछि मात्र उक्त जग्गा फुकुवा गर्नुपर्नेछ।
३.	सामुहिक खेती योजना अन्तर्गत कृषि उत्पादन बढाउने उद्देश्यले व्यक्तिहरू मिली जग्गाको चक्ला मिलाई खेती गर्ने उद्योगको नाममा खरीद हुने जग्गाको लिखत पारित गर्दा सोमा लाग्ने रजिष्ट्रेशन शुल्कमा पचहत्तर प्रतिशत छुट हुनेछ। छुट लिनका लागि खरिद हुन लागेको जग्गा रहेको स्थानीय तहको कार्यपालिकाको बैठकले छुट दिने सम्बन्धमा गरेको निर्णयको प्रमाणित प्रतिलिपी र सोही विषयमा भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयको नाममा लेखिएको सिफारिस पत्रसमेत पेश गर्नुपर्नेछ। तर छुट सुविधा लिई प्राप्त गरेको त्यस्तो जग्गा साविकमा छुट दिन सिफारिस गर्ने निकायबाट उद्देश्य विपरीत प्रयोग भएको छ भनी किटानी सिफारिस गरेमा भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयले उक्त जग्गा रोक्का राखी साविकमा छुट दिएको रजिष्ट्रेशन शुल्क वा दस्तुर तथा सोही बराबरको जरिवानासमेत असुल उपर गरेपछि मात्र उक्त जग्गा फुकुवा गर्नुपर्नेछ।
४.	प्रदेश भित्र सूती, गुट्खा, पानपराग र मदिराजन्य उद्योग बाहेकका उत्पादनमूलक

	<p>उद्योग स्थापना तथा सञ्चालन गर्न उद्योगको नाममा खरीद गर्ने जग्गाको लिखत पारित गर्दा सोमा लाग्ने रजिष्ट्रेशन शुल्कमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ। छुट लिनका लागि खरीद हुन लागेको जग्गा रहेको स्थानीय तहको कार्यपालिकाको बैठकले छुट दिने सम्बन्धमा गरेको निर्णयको प्रमाणित प्रतिलिपी र सोही विषयमा भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयको नाममा लेखिएको सिफारिस पत्रसमेत पेश गर्नुपर्नेछ। तर छुट सुविधा लिई प्राप्त गरेको त्यस्तो जग्गा साविकमा छुट दिन सिफारिस गर्ने निकायबाट उद्देश्य विपरीत प्रयोग भएको छ भनी किटानी सिफारिस गरेमा भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयले उक्त जग्गा रोक्का राखी साविकमा छुट दिएको रजिष्ट्रेशन शुल्क वा दस्तुर तथा सोही बराबरको जरिवानासमेत असुल उपर गरेपछि मात्र उक्त जग्गा फुकुवा गर्नुपर्नेछ।</p>
५.	<p>कृषि ऋणको धितो बन्धक लिखत पारित गर्दा रजिष्ट्रेशन शुल्क पूर्णरूपमा छुट हुनेछ। छुट लिनका लागि खरीद हुन लागेको जग्गा रहेको स्थानीय तहको कार्यपालिकाको बैठकले छुट दिने सम्बन्धमा गरेको निर्णयको प्रमाणित प्रतिलिपी र सोही विषयमा भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयको नाममा लेखिएको सिफारिस पत्रसमेत पेश गर्नुपर्नेछ। तर छुट सुविधा लिई प्राप्त गरेको त्यस्तो कृषि ऋण उद्देश्य विपरीत प्रयोग भएको छ भनी साविकमा छुटका लागि सिफारिस गर्ने निकायको सिफारिसका आधारमा भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयले साविकमा रहेको बन्धकी रोक्का फुकुवा भएका बखत उक्त जग्गा रोक्का राखी साविकमा छुट दिएको रजिष्ट्रेशन शुल्क वा दस्तुर तथा सोही बराबरको जरिवानासमेत असुल उपर गरेपछि मात्र उक्त जग्गा फुकुवा गर्नुपर्नेछ।</p>
६.	<p>बीमा संस्थान, बीमा प्राधिकरणबाट स्वीकृति प्राप्त बीमा कम्पनी, विश्वविद्यालय, बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले आफ्ना बहालवाला कर्मचारीहरूलाई सेवा शर्त बमोजिम ऋण सुविधा प्रदान गर्दा रोक्का दस्तुर बाहेक रजिष्ट्रेशन शुल्क पूर्णरूपमा छुट हुनेछ। तर, सेवा शुल्क रु. १,०००।- लाग्नेछ।</p>
७.	<p>(क) कर्मचारी सञ्चयकोष तथा नागरिक लगानी कोष र सामाजिक सुरक्षा कोषले नियमित बचत जम्मा गर्ने आफ्ना सञ्चयकर्ताहरूलाई ऋण सुविधा उपलब्ध गराउने प्रयोजनका लागि धितोबन्धक लिखत पारित गर्दा वा यस अनुसूचीको खण्ड ख. को बुँदा नं. १० रोक्का दस्तुरको खण्ड (ख) बमोजिम पत्रद्वारा घर जग्गा रोक्का राख्दा कुनै पनि शुल्क वा दस्तुर लाग्ने छैन। तर, सेवा शुल्क रु .५००।- लाग्नेछ।</p> <p>(ख) प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भै संचालनमा रहेका सहकारी संस्थाहरूले आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्र आफ्ना शेयर सदस्यहरूलाई ऋण लगानी गर्दा दशलाख</p>

	रुपैयाँसम्मको थैली अङ्कमा रोक्का दस्तुर बाहेक सेवा शुल्क छुट हुनेछ। सो भन्दा माथिको थैली अंकमा सेवा शुल्क महलको सि.नं. २ बमोजिमको सेवा शुल्क लाग्नेछ। यस बमोजिम रोक्का राखिने घरजग्गा सहकारी संघ संस्थाको कार्यक्षेत्रभित्र वा बाहिरका पनि हुनसक्ने र धितो जमानी दिने व्यक्ति सहकारी सदस्य बाहेकका व्यक्ति पनि हुनसक्ने छन्।
८.	पहिलो र दोश्रो जनआन्दोलन, जनयुद्ध, मधेश आन्दोलन र आदिवासी/जनजाती आन्दोलनमा शहादत प्राप्त गरेका शहीदका आश्रित पति, पत्नी, छोरा र छोरी तथा माता पिताको नाममा स्वामित्व प्राप्त हुने गरी पारित हुने लिखतमा यस अनुसूची बमोजिम लाग्ने सबै प्रकारका शुल्क पूर्णरूपमा छुट हुनेछ। तर यो सुविधा प्राप्त गर्ने व्यक्तिले नेपाल सरकारले जारी गरेको परिचय पत्र वा जग्गा प्राप्त गर्ने व्यक्तिको स्थायी ठेगाना भएको हालको स्थानीय तहबाट किटानी सिफारिस पत्र पेश गर्नु पर्नेछ।
९.	अपाङ्गता भएका व्यक्ति, दलित एवं पिछडिएका जाति भनी जग्गाधनीको स्थायी ठेगाना भएको हालको स्थानीय तहबाट भएको सिफारिस वा आधिकारिक प्रमाणको आधारमा निजहरूको नाममा घर जग्गा प्राप्त हुँदा यस अनुसूची बमोजिम असूल गरिने रजिष्ट्रेशन शुल्कमा पच्चीस प्रतिशत छुट हुनेछ।
१०.	महिला, सत्तरी वर्षभन्दा बढी उमेरका ज्येष्ठ नागरिक र माता र पिता विहिन नावालकको नाममा जुनसुकै प्रकारबाट स्वामित्व प्राप्त हुने गरी पारित हुने लिखतमा यस अनुसूची बमोजिम लाग्ने रजिष्ट्रेशन शुल्कमा पच्चीस प्रतिशत छुट हुनेछ। तर एकल महिलाको हकमा भने पैतीस प्रतिशत छुट हुनेछ। छुटका लागि सो खुल्ने प्रमाण/कागजात पेश गर्नुपर्नेछ।
११.	(क) हाल पति वा पत्नीको नाममा कायम रहेको घर जग्गाको स्वामित्व परिवर्तन गरी पति-पत्नी दुवैको संयुक्त स्वामित्वको रूपमा लिखत गर्न चाहेमा सो सगोलनामाको लिखतमा रु. १००।- मात्र रजिष्ट्रेशन शुल्क लाग्नेछ। (ख) १०० जनाभन्दा बढी व्यक्तिलाई प्रत्यक्ष रोजगारी दिने उत्पादनमुलक उद्योग स्थापना गर्न वा विस्तार गर्नका लागि जग्गा खरिद गर्दा यस अनुसूची बमोजिम लाग्ने रजिष्ट्रेशन शुल्कमा पचहत्तर प्रतिशत छुट दिइनेछ। छुट लिनका लागि खरिद हुन लागेको जग्गा रहेको स्थानीय तहको कार्यपालिकाको बैठकले छुट दिने सम्बन्धमा गरेको निर्णयको प्रमाणित प्रतिलिपी र सोही विषयमा भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयको नाममा लेखिएको सिफारिस पत्रसमेत पेश गर्नुपर्नेछ। तर छुट सुविधा लिई प्राप्त गरेको त्यस्तो जग्गा साविकमा छुट दिन सिफारिस

	<p>गर्ने निकायबाट उद्देश्य विपरीत प्रयोग भएको छ भनी किटानी सिफारिस गरेमा भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयले उक्त जग्गा रोक्का राखी साविकमा छुट दिएको रजिष्ट्रेशन शुल्क वा दस्तुर तथा सोही बराबरको जरिवानासमेत असुल उपर गरेपछि मात्र उक्त जग्गा फुकुवा गर्नुपर्नेछ।</p> <p>(ग) भूमिहीन, मुक्तकमैया र मुक्तहलिया परिवारले सहूलियत ऋण र अनुदान प्राप्त गरी खरिद गरेको जग्गाको लिखत पारित गर्दा लाग्ने रजिष्ट्रेशन शुल्क, सेवा शुल्क र रोक्का दस्तुर पूर्णरूपमा छुट हुनेछ। यसको लागि सो खुल्ने प्रमाण/कागजात/परिचयपत्र तथा घरजग्गा प्राप्त गर्ने व्यक्तिको स्थायी ठेगाना भएको स्थानीय तहको सिफारिसपत्र पेश गर्नुपर्नेछ।</p>
१२.	<p>प्रदेश भित्र यो ऐन लागू हुँदाका बखत नेपाल सरकारबाट घोषणा भएका वा यसपछि घोषणा हुने नगरपालिकाको हकमा त्यस्ता नगरपालिकाको नाम र क्षेत्र निर्धारण गरी नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरेको मितिदेखि यस अनुसूची बमोजिमको शुल्क र दस्तुर लाग्नेछ।</p>
१३.	<p>सहकारी सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका सहकारी संस्थाले संस्थाको प्रयोजनको लागि (कार्यालय तथा सेवा केन्द्रको भवन निर्माण कार्य) मात्र पहाडी वा हिमाली क्षेत्रमा २ रोपनी, तराई र भित्री मधेशमा ३ कठ्ठासम्म जग्गा र भवन खरिद गर्दा लाग्ने रजिष्ट्रेशन शुल्कमा शत प्रतिशत छुट हुनेछ। यसका लागि सहकारी संघ संस्थाका नियामक निकायहरूमध्ये सहकारीको कार्यक्षेत्रको आधारमा स्थानीय तह वा प्रदेश सहकारी रजिष्ट्रारको कार्यालय वा सहकारी विभागको सिफारिस पत्र पेश गर्नुपर्नेछ।</p> <p>तर, त्यस्ता सहकारी संस्थाले रजिष्ट्रेशन शुल्क छुट सुविधामा खरिद गरेको जग्गा तथा भवन संस्था गाभिएको वा विघटन भएको अवस्थामा बाहेक बिक्री गरेमा वा कुनै पनि किसिमबाट दाखिल खारेज भै गएमा साविकमा छुटका लागि सिफारिस गर्ने नियामक निकायको सिफारिसका आधारमा भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयले उक्त जग्गा रोक्का राखी साविकमा छुट दिएको रजिष्ट्रेशन शुल्क वा दस्तुर असुल उपर गरेपछि मात्र उक्त जग्गा फुकुवा गर्नुपर्नेछ। तर बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाको हकमा यो छुट लागू हुने छैन।</p>
१४.	<p>यस अनुसूची बमोजिम छुट दिँदा एकै व्यक्तिलाई एकभन्दा बढी आधारमा छुट पाउने भएमा सबैभन्दा बढी कुनै एकमात्र छुट दिइनेछ।</p>
१५.	<p>एउटै कारोबारमा दशलखा रुपैयाँदेखि पचास लाख रुपैयाँसम्म थैली रकम भएको घरजग्गा खरिद वा बिक्री गर्दा ऋणी धनीले कुनै पनि बैकिङ्ग उपकरणको माध्यमद्वारा कारोबार गर्नुपर्नेछ तर सो भन्दा माथिको थैली रकमको हकमा क्रेताले</p>

	बैंकबाट भुक्तानीको लागि योग्य (गुड फर पेमेन्ट) चेक वा बैंक ग्यारेन्टी वा ई-पेमेण्ट भएको प्रमाण वा राष्ट्र बैंकको निर्देशन बमोजिमका अन्य प्रमाणको प्रतिलिपी पेश गरेपछि वा बिक्रेताको नाममा बैंकमा रहेको खातामा रकम जम्मा गरेको बैंक भौचरको प्रतिलिपी पेश गरेपछि मात्र भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयले लिखत पारित गर्नुपर्नेछ ।
१६.	महिला र पुरुषको संयुक्त नाममा पारित हुने सबै प्रकारका लिखतमा महिला सरह रजिष्ट्रेशन शुल्क छुट दिइनेछ ।
१७.	घर जग्गाको विवरण उल्लेख नभएको अष्टलोह वा शेषपछिको बकसपत्र मानो जोडिएको वा मानो छुट्टिएको लिखत जुनसुकै भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयबाट पारित गर्न सकिनेछ । तर मानो जोडिएको लिखत जुन भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयबाट पारित भएको छ सोही कार्यालयबाट मात्र मानो छुट्टिएको लिखत पारित गर्नुपर्नेछ । यस बापत लाग्ने शुल्क र बेजिल्ले /बेइलाकाको लिखत पारित बापत प्राप्त थप शुल्क समेतको अलग अलग अभिलेख राखी यसै प्रदेशको प्रदेश सञ्चित कोषमा एकमुष्ट जम्मा गर्नुपर्नेछ ।
१८.	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तह अन्तर्गत रहेको कुनै एक सरकारी निकायको नाममा रहेको जग्गा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तह अन्तर्गत रहेको अर्को कुनै सरकारी निकायको नाममा प्राप्त गर्दा यस अनुसूची बमोजिमको कुनै पनि शुल्क वा दस्तुर लाग्ने छैन ।
१९.	कुनै व्यक्तिको स्वामित्वमा रहेको जग्गा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तह अन्तर्गतको कुनै सरकारी निकायलाई निःशुल्करूपमा प्राप्त भएमा वा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तह अन्तर्गतको कुनै पनि सरकारी निकायले खरिद गरी लिएमा यस अनुसूची बमोजिमको कुनै पनि शुल्क वा दस्तुर लाग्ने छैन ।
२०.	एकपटक कारोबार भएको थैली अङ्कभन्दा कम मूल्याङ्कन कायम गरी लिखत पारित गर्न पाईने छैन । तर बन्धकी लिखतमा उल्लेख भएको ऋण रकमलाई धितो लिलामी वा सकार गरी दाखिल खारेज गर्ने प्रयोजनभन्दा अन्य लिखत वा कारोबारमा गणना गरिने छैन ।
२१.	यस अनुसूची बमोजिम पत्रद्वारा भएको रोक्का वा बन्धकी लिखतका आधारमा भएको रोक्का घरजग्गा फुकुवा गर्दा कुनै पनि शुल्क वा दस्तुर लाग्दैन । यसरी फुकुवा गर्दा रोक्का राख्ने निकायको पत्रमा उल्लेख भए बमोजिम रोक्का राखिएकामध्ये केही वा आंशिक ससीम कित्तामात्र पनि फुकुवा गर्न बाधा पर्नेछैन ।